

Zahraníční student ve Vaší škole Často kladené dotazy

Kdo je zahraniční student AFS?

Středoškolák ve věku 15-18 let, který přijíždí do České republiky po dobu tří, šesti nebo deseti měsíců za účelem poznání české kultury, nabytí a rozvoje komunikačních a jazykových schopností a zažití jedinečné mezikulturní zkušenosti. Jeho program zajišťuje mezinárodní nevládní nezisková dobrovolnická organizace AFS Mezikulturní programy, o.p.s.

Jaké má student AFS v Česku zázemí?

Každý ze studentů je umístěn v české hostitelské rodině, která přijímá studenta jako člena své rodiny a poskytuje mu zázemí, mimo jiné i ve formě ubytování a stravy. Ve vztahu ke škole zastává podobnou funkci, jakou plní rodina vlastní. Obecně prospěšná společnost AFS Mezikulturní programy poskytuje studentovi, hostitelské rodině i škole po celou dobu pobytu podporu prostřednictvím kontaktních osob z řad proškolených dobrovolníků a národní kanceláře.

Jaký je status studenta ve škole?

Student nemá status hosta. Podle § 20 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004Sb., školského zákona, mají všichni cizinci, kteří pobývají na území České republiky legálně, zajištěný přístup ke střednímu vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR. Z toho vyplývá, že na studenta škola obdrží odpovídající finanční normativ za předpokladu, že bude uveden do celkového počtu žáků ve výkazu o střední škole M 8 (tzv. zahajovacím výkazu) podle stavu k 30. 9. Legálnost pobytu studenta zajišťuje organizace AFS.

Je student AFS pojištěn?

Ano, každý ze studentů má po dobu trvání programu sjednané mezinárodní zdravotní pojištění do výše 1 000 000 USD na každý jednotlivý případ. Pojištění je platné po celém světě mimo domovskou zemi studenta. Kartičku zdravotního pojištění nosí student u sebe.

Do jakého ročníku studenta zařadit?

Doporučujeme zařadit studenta do třídy odpovídající jeho věku. Student se tak snadněji zařadí do kolektivu, najde si přátele. To má pozitivní dopad na jeho motivaci učit se češtinu a v důsledku toho se více zapojit do hodin. Jedinou výjimku tvoří maturitní ročník, do kterého nedoporučujeme studenta zařadit vůbec.

V jaké míře má student absolvovat výuku?

Povinná školní docházka je nedílnou součástí výměnného pobytu zahraničního studenta. Ze zkušenosti se osvědčilo, aby student absolvoval výuku se svou kmenovou třídou v co největším možném rozsahu, případně s drobnými výjimkami s přihlédnutím k jeho jazykovým schopnostem. Každá zameškaná hodina studenta musí být řádně omluvena jeho hostitelskou rodinou, doporučujeme proto studenta zapisovat do třídní knihy.

Co může udělat kontaktní učitel studenta, jakou má funkci?

Ujistěte se, prosím, že každý zahraniční student AFS má ve škole svého kontaktního učitele (třídního učitele, učitele jazyka, výchovného poradce) a ví, kdo to je. Na kontaktního učitele se student může obrátit v případě dotazů týkajících se školní výuky nebo zapojení se do třídního kolektivu. Je ideální, když se kontaktní učitel se studentem pravidelně setkává, společně si vytyčí cíle, kterých chce student ve škole dosáhnout, a následně reflektují jejich naplňování.

Co může udělat kontaktní spolužák „buddy“ studenta?

Školám se osvědčilo přidělit studentovi kontaktního spolužáka „buddyho“, který studenta pomáhá integrovat do třídního kolektivu, ale také informuje o změnách v rozvrhu, třídních exkurzích apod. Funguje jako prostředník pro sdělování informací, pro některé učitele může být i tlumočnickem. Podpořte, prosím, své studenty, ať z jejich řad takový vzejde.

Hovoří zahraniční student česky?

Zahraníční studenti zpočátku pobytu znalost českého jazyka většinou nemají. Tato situace se ale mění, vzhledem k tomu, že bydlí v českých hostitelských rodinách a studenti z okolí Prahy a Brna docházejí na hodiny češtiny organizované AFS. Všichni studenti obdrželi učebnici češtiny Step by Step, ze které si mohou samostatně vypracovávat úlohy v hodinách, do kterých se kvůli jazykové bariéře nemohou zapojit. Více viz výukový plán s. 5.

Jak zapojovat studenta do výuky?

Pokud Vám čas dovolí, zadejte studentovi v každé hodině zhruba 10 českých slovíček, která se budou vyskytovat v látce probírané příští hodinu, a následně z nich studenta vyzkoušejte a ohodnoťte. Využijte jiných znalostí zahraničního studenta v hodinách biologie, historie, matematiky nebo zeměpisu. Může mít krátkou prezentaci na srovnání fauny a flory, srovnání dějinných událostí, přístupu k řešení matematických úloh nebo srovnání krajinného reliéfu. Stejně tak v hodinách cizích jazyků může v mnohém přispět.

Jak studenta hodnotit?

Doporučujeme zadávat studentovi domácí úkoly i testy, ale s ohledem na jeho jazykové možnosti požadovat vypracovat např. menší část textu nebo hodnotit pouze vyplněnou část. Slovně hodnotit studentovu snahu i drobné pokroky, nechat ho používat slovník i při testech. Pro zahraniční studenty je důležité cítit se jako součást kolektivu. Tím, že jsou na ně kladeny menší nároky než na spolužáky, se snižuje jejich pocit sounáležitosti s třídou i motivace ke studiu.

Má být student na konci školního roku klasifikován?

Běžná klasifikace zahraničního studenta není vzhledem k jeho jazykovým schopnostem ve většině případů možná. Přesto doporučujeme udělovat studentovi známky za odvedenou práci. Ty je možné převést na slovní hodnocení formou závěrečné zprávy (viz Příloha 3 v Příručce pro hostitelské školy). Nejedná se ale o oficiální vysvědčení.

Co zahraniční student škole přináší?

Jako zástupce své země a jiné kultury může zahraniční student Vaší škole i Vaším studentům zprostředkovat nové informace v přímém kontaktu. Mnozí studenti se o ně velmi rádi dělí a stejně tak se rádi dozvídají co nejvíce informací o naší kultuře. Každý zahraniční student je individualita, ale zároveň i mladý člověk, který se učí novým věcem. Nachází se v cizí zemi, často na jiném kontinentě a možná i poprvé mimo svůj domov. Je obklopen neznámými lidmi, bez znalosti místního jazyka. Společně s hostitelskými rodinami studentů a našimi dobrovolníky se snažíme podpořit studenty na jejich cestě k adaptaci, aby tak mohli lépe rozvíjet své znalosti, schopnosti a získávat nové zkušenosti. Budeme rádi, když nás v našem úsilí podpoříte i Vy.

Komunikace se studentem

Zahranční student se učí nový jazyk stylem jako malé děti. To, co mu nejvíc pomůže se jej naučit a integrovat se tak do třídního kolektivu je, když na něj budete MLUVIT. Zpočátku klidně jako na malé dítě ve stylu „toto je lavice, tabule, třídní kniha atd.“ Opakovaně se bohužel setkáváme s tím, že studenti jsou frustrováni z toho důvodu, že je pedagogové ignorují. Nevadí, když neovládáte anglický jazyk nebo jazyk, kterým student mluví. Oslovte ho česky v jednoduchých větách. Zeptejte se, jak se mu daří, jestli něco nepotřebuje. Jestli ví, kde si ve škole může nechávat své věci, kde se nachází školní jídelna. Nebo přizvěte tlumočníka z řad studentů, který ovládá jazyk, kterým se lze se studentem domluvit. V komunikaci i v prolomení počáteční bariéry také pomáhá, když spolužáci polepí jednotlivé předměty a nábytek ve třídě lístečky s českými popisky.

Kontakty a odkazy

V případě jakýchkoli dotazů nebo nejasností se prosím obraťte na koordinátorku spolupráce se školami za AFS

Kristýna Polášková

Telefon: 222 317 138

Mobilní telefon: 724 057 344

E-mail: kristyna.polaskova@afs.org

AFS Mezikulturní programy, o.p.s.

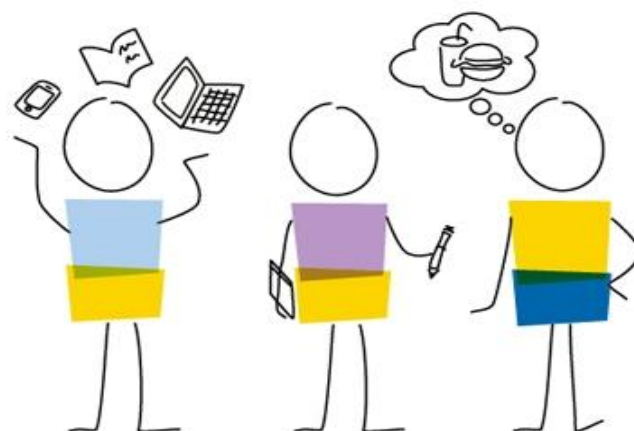
Jana Masaryka 44, 120 00 Praha 2

E-mail: info@afs.cz

Více informací naleznete také v *Příručce pro hostitelské školy* a na webu www.afs.cz.

AFS Výukový plán

Výukový plán AFS poskytuje rámcový přehled aktivit, které zahraniční student může v jednotlivých měsících svého pobytu v Česku z jazykového hlediska zvládnout. Vždy však doporučujeme přihlédnout k individuálním možnostem studenta.

Začátek září

Kontaktní učitel se může sejit se studentem, zmapovat jeho dosavadní studium a cíle jeho zahraničního studijního programu. Společně mohou stanovit frekvenci setkávání, zaměřit se na práci na českém jazyce, definovat preferované předměty a mimoškolní aktivity dle zájmu studenta. Případně provést drobné úpravy v rozvrhu s ohledem na jazykové možnosti studenta.

Výukové materiály: začíná individuální práce studenta v hodinách s učebnicí Czech Step by Step. Manuál pro učitele s přehledem jednotlivých cvičení i lekcí naleznete pod odkazem: http://www.czechstepbystep.cz/ucitele/ucitele_ncsbs_tsfs.html Učebnice je určena začátečníkům až středně pokročilým na úrovni A1 až A2. Koncem září dojdou studenti průměrně do 4. lekce učebnice Czech Step by Step. Do 4. lekce proberou studenti základní fráze a obraty, procvičí si výslovnost, konjugaci slovesa být, číslovky, procvičují se tu čas i přítomní konjugace, konjugace sloves.

Polovina října

Ideální je začít udržovat studentovu pozornost v rámci vyučovacích hodin za účelem koncentrace na český jazyk zadáváním drobných úloh – viz dodatek na další straně.

Výukové materiály: v rámci výuky češtiny dojdou studenti do konce října zhruba do 6. lekce učebnice Czech Step by Step. Mají spolehlivě ovládat slovesa, učí se akuzativ a minulý čas.

Polovina listopadu

Doporučujeme zapojit prezentace studenta do hodin zeměpisu, biologie, historie, základů společenských věd a jazyků. Vhodné je také zadávat studentovi téma, které se bude příští hodinu probírat, případně s několika slovíčky, které se k dané látce vztahují.

Výukové materiály: v učebnici češtiny procvičují studenti většinou 7. a 8. lekci, upevňují a rozšiřují si znalosti z lekcí předchozích a učí se budoucí čas.

Leden

Je možné studenta písemně testovat společně s ostatními spolužáky, za pomoci překladových slovníků, ideálně hodnotit pouze vyplněnou část testů, nejlépe slovně.

Výukové materiály: v učebnici češtiny se studenti pohybují kolem 10. – 12. lekce. Učí se podstatná jména v plurálu nominativu a akuzativu, prepozice s genitivem a vid. Na orientačním soustředění AFS získají pracovní sešit Dobrodružství Česko. Pracovní sešit je tematicky zaměřen, jednotlivé kapitoly můžete využít pro zadávání úloh studentovi.

Duben

Touto dobou už mohou studenti v různé míře participovat na výuce ve třídě.

Výukové materiály: do Velikonoc dospějí zpravidla do 16. lekce učebnice. Měli by ovládat lokál, kondicionál, stupňování adjektiv, tvorbu adverbia.

Červen

Slovní hodnocení formou závěrečné zprávy (viz Příloha 3 v Příručce pro hostitelské školy), případně v kombinaci s hodnocením z vybraných předmětů známkami.

Dodatek

Student se během hodiny soustředí na jeden z následujících úkolů a ten zaznamenává. Je dobré, když učitel na konci hodiny studentovu práci ohodnotí. Pro snazší komunikaci se studentem přikládáme i anglickou verzi úkolů. Do Vánoc můžete většinu těchto úkolů studentovi zadat. Zde jsou návrhy:

- Nakresli/napiš 10 věcí, které byly ve výkladu zmíněny. (Draw/write 10 things that you've heard during this class.)
- Napiš 20 sloves, které z výkladu slyšíš. (Write down 20 verbs.)
- Napiš 20 podstatných jmen, které z výkladu v hodině slyšíš. (Write down 20 substantives.)
- Zaznamenej 20 přídavných jmen. (Write down 20 adjectives.)
- Vypiš slova, která v hodině slyšíš a znáš, a to v abecedním pořadí. (Write down words you hear in this class, go by alphabet, one with a, one with b, etc.)
- Napiš všechna čísla, která z výkladu slyšíš. (Write down all numbers you hear.)
- Napiš všechna jména, která slyšíš. (Write down all names.)
- Zaznamenej všechna místa, která jsou zmíněna. (Write down all places you hear being mentioned.)
- Vypiš všechny otázky, které učitel během hodiny žákům položil. (Write down all questions that you hear being asked by the teacher.)
- Opíš zápisky z tabule. (Write down the schema on the blackboard.)
- Vytvoř 5 otázek, které tě k hodině napadají. (Make your 5 questions about the class today.)
- Vyjmenuj a vysvětli 5 témat probíraných v hodině. (Name and explain 5 themes of this class.)
- Atd...